

Verslag bijeenkomst bewoners Plan Noord Enkhuizen

30 januari 2019

IJsselzand, i.s.m. WelWonen

De voorzitter van de Participatieraad (PR) opent de vergadering en heet de aanwezigen hartelijk welkom. Er zijn bijna 20 mensen.

De Participatieraad:

De PR functioneert sinds juni 2018, en adviseert het college gevraagd en ongevraagd op allerlei gebied op het sociaal domein. Om dat goed te kunnen doen, vindt de PR het belangrijk om te weten wat er leeft in Enkhuizen en daarom komt de raad naar de mensen toe. We willen in gesprek met Enkhuizers om te horen wat er leeft, wat er nodig is, en waar de gemeente rekening mee zou moeten houden. Dit gesprek in IJsselzand is het eerste in een reeks, is de bedoeling.

Het gesprek moet gaan over de welzijnsaspecten die in de wijk spelen. In dat kader is de avond georganiseerd in samenwerking met WelWonen. Ook zij willen graag van de bewoners horen over welzijn, het sociaal domein, etc. Signalen die belangrijk zijn voor de gemeente worden genoteerd en geïventariseerd. Mogelijk (hopelijk!) komt daar een ongevraagd advies uit voor het college.

WelWonen:

IJsselzand wil het 'huis van de buurt' zijn, waar de bewoners aan zet zijn. Bewoners kunnen naar de welzijnswerkers met ideeën van wat zij willen organiseren, en krijgen daarbij ondersteuning bij het organiseren. IJsselzand heeft buurthuis en tienerwerk. Het is de bedoeling in de komende tijd méér activiteiten vanuit de bewoners te kunnen organiseren, zodat er uiteindelijk echt letterlijk voor elk wat wils te doen is. Ideeën en wensen zijn vanavond ook van harte welkom!

Betrokken bewoners:

Een vrijwilliger van IJsselzand geeft aan dat ze erachter zijn gekomen dat het lastig is om bewoners te bereiken voor hun wensen en ideeën voor activiteiten. Je moet écht langs de deuren (met vrijwilligers) om te vragen en te stimuleren. IJsselzand is nog (te) onbekend voor bewoners. Mensen willen/durven niet zomaar binnen te stappen. Er zijn in de wijk best veel mensen die écht eenzaam zijn, oud en jong. De drempel voor hen om hierheen te komen is heel erg hoog. Om ze te bereiken moet je dus eigenlijk bij de mensen thuis komen. En dat moet je als vrijwilliger doen, en niet als hulpverlener. Hulpverleners schrikken af.

Deze wijk kent veel sociale huurwoningen, veel mensen in schuldsanering, eenzaamheid, en sociaal isolement. Er zijn ook diverse straten waar wel koopwoningen staan.

Cultuurverschillen:

Overigens; de drempel is niet alleen te hoog. Maar ook te wit: er zijn in IJsselzand vooral witte mensen, en in de wijk wonen juist heel veel mensen van een andere etnische achtergrond. Idee: elke dag een inloopochtend, om de drempel te verlagen. Maar ook zoeken naar allochtone mensen! Ze komen soms wel voor specifieke activiteiten, maar komen daarna dan niet meer terug.

Er wordt al veel voor ouderen georganiseerd die eenzaam zijn, maar er zijn ook eenzame jongeren. Die in sociaal isolement zitten. Er heerst veel schaamte over eenzaamheid en over financiële problemen. Dat maakt het lastiger die mensen te bereiken. Het is moeilijk om sommige culturen erbij

te trekken. De Poolse cultuur is bijvoorbeeld heel gesloten. Soms zijn mensen ook bang. Of ze schamen zich.

PR: we zullen moeten accepteren dat er mensen zijn die dit gewoon niet willen. Daarom moet je de wijk ingaan, dan bereik je de mensen die wél iets willen. Maar langs de deuren gaan is misschien weer wat te veel voor sommigen. Persoonlijk contact is wel heel belangrijk, maar hoe leg je dat dan als je niet langs de deuren gaat?

Wat gaat wel goed?

De lunch op donderdag loopt in IJsselzand prima. Daar komen 20 – 22 mensen op af. Dat zijn mensen uit heel Enkhuizen en zelfs daarbuiten. Er controleert niemand waar de deelnemers vandaan komen. Doelgroep ouderen, eenzame mensen, en de zwakkeren in de samenleving. Maar iedereen is heel welkom, juist ook de mensen die sterk in de samenleving staan, een groot netwerk hebben, etc. Er komen ook mensen van het Enigma-huis, die soms al ver gevorderd zijn in hun dementie. Zij worden gewoon geaccepteerd. Ook mensen met een lichtere mate van dementie zijn te gast. Er ontstaan ook vriendschappen, de Wandelclub loopt over in de lunchclub. De donderdag is dus hoe het zou moeten. De mensen die er komen zijn echter wél overwegend blank.

Rol van IJsselzand, rol van de gemeente

In de wijk wonen de culturen naast elkaar, niet met elkaar. Ze begrijpen elkaar vaak niet zo goed. Daar zou IJsselzand een rol in kunnen spelen. Er is ook sprake van een taalbarrière, naast cultuurverschillen.

In de wijk is er sprake van eenzaamheid, schulden, isolatie: daar heeft de gemeente een aantal taken in. Doen ze dat voldoende? Veel mensen weten ook niet wat er allemaal beschikbaar is aan hulp, en durven er dan vervolgens ook niet om te vragen. Zou een spreekuur van sociaal raadslieden in IJsselzand handig zijn? Misschien niet, want de angst voor het stigma is groot. De gemeente zou wél veel betere voorlichting over wie in aanmerking komt voor welke ondersteuning moeten geven. En dat dan hier in de wijk. Gemeente zou het spreekuur vanuit het Stadhuis hierheen moeten halen. Maar daar is de drempel dan wel weer hoog voor. Om mensen te bereiken heb je echt persoonlijk contact nodig. Flyers werken niet, dat blijkt wel vanavond, en al helemaal niet bij allochtonen!

Geeft de gemeente voldoende invulling aan de uitvoering van het sociaal beleid? Zou het helpen als de gemeente de wijk ingaat en hier bijvoorbeeld een sociaal spreekuur houdt? (Daar komt een volmondig ja op!)

Voor mensen die de taal nog niet spreken zou je tolken moeten hebben. Er wordt binnenkort in IJsselzand ook gestart met taallessen voor mensen die hier al langer wonen, ook statushouders. Laagdrempelig. Ook start binnenkort i.s.m. Vluchtelingenwerk een Taalcafé Inloop om met elkaar Nederlands te praten. Nu nog zoeken naar een aantrekkelijke vorm zodat mensen die daar behoefte aan hebben ook daadwerkelijk binnen komen lopen.

Voor moeders met jonge kinderen is het een goed idee om ervoor te zorgen dat er vrijwilligers aanwezig zijn die op de kinderen kunnen letten (en met hen spelen), zodat de moeders ook hun taal kunnen oefenen en contacten kunnen leggen. Voor de kinderen is de VvE (voor- en vroegschoolse educatie) maar voor hun moeders is er verder nog niet veel. Je kunt ook een aparte inloop voor jonge moeders doen, met daarbij de kinderopvang.

Voorbeeld

Elke woensdagochtend is er in de Bonte Veer de activiteit Koffie met een Rietje, met het consultatiebureau en bibliotheek. Voor ouders van (nog) niet-schoolgaande kinderen waar ze samen kunnen kletsen en contact leggen. Daar komen moeders van alle achtergronden, vaders zouden er ook zeker welkom zijn. Er wordt gepraat over opvoedproblemen, er wordt voorgelezen, etc. Dit kán ook in IJsselzand, maar alleen als blijkt dat daar ook behoefte aan is in Plan Zuid.

Communicatieproblemen

Er zijn ook maar heel weinig hulpverleners met een andere etnische achtergrond! Je mist dat echt in de communicatie. Communiceren lukt vaak niet, er is van twee kanten vaak te veel onbegrip. Je hebt ook niet altijd een gezamenlijk gespreksonderwerp, en dat maakt het ook al lastig. Communicatie hoeft in praktische zin niet zo heel moeilijk te zijn – met een appje kun je communiceren in vrijwel iedere taal. De gemeente moet het gebrek aan hulpverleners met een niet-Nederlandse achtergrond wel meenemen in het beleid, want deze mensen worden node gemist.

Mensen uit deze wijk gaan niet zo snel naar de Bonte Veer, dit is een moeilijke wijk om mensen te betrekken. Je gebouw kan nog zo mooi zijn, maar je moet welweten wat de mensen willen. En dat moet je dus wel onderzoeken – maar hoe? Bij buitenactiviteiten lopen mensen veel makkelijker aan. Dat kan je als basis gebruiken voor de contacten met medebewoners!

De gemeente weet niet (voldoende) wat er in deze wijk speelt. Er is vast wel een wijkagent, maar niemand weet wie dat is en hoe je die kan bereiken. Zo iemand zou wel een heel goed aanspreekpunt in de wijk kunnen zijn. Er zijn ook genoeg mensen die niet weten dat WelWonen een tak welzijnswerk heeft die veel organiseert. Voor veel mensen is het alleen de huurbaas.

Taak voor de gemeente

Het zou wenselijk zijn dat de gemeente hier regelmatig spreekuur houdt. En daar dan goed over communiceren, dus geen ‘schuldenspreekuur’ ervan maken, maar een spreekuur ‘dit kan de gemeente allemaal voor u betekenen, en u bent welkom om hierover te komen praten en vragen te stellen’. Je moet daarbij heel goed rekening houden met de taal- en cultuurverschillen.

De gemeente zou hier iemand neer moeten zetten die bereikbaar en herkenbaar is voor iedereen in de wijk. Een soort buurtregisseur, mogelijk ook bemiddelaar.

Jongerenwerk

Het Tienerhonk is op dit moment ook 99% blank, maar nog niet zo heel lang geleden was dat precies andersom. Dat heeft mede te maken met de achtergrond van de vrijwilligers bij het Tienerhonk. Er zijn ook pubers die bij de lokale patatzaak komen chillen. Er is wel Cayen, maar dat is buiten de wijk en voor veel jongens te ver. Er moet wel iets met hen gedaan worden, ze moeten serieus aangesproken worden maar ze moeten ook serieus genomen worden: wat kunnen we ze bieden, en wat willen zij? Hangjongeren creëren geen fijne sfeer. Je moet voor die club ook echt vrijwilligers/jongerenwerkers hebben die sterk in hun schoenen staan.

Er is een mogelijke vrijwilliger die met rap en hiphop allicht wat kan met deze jongerengroep. Er zijn ook professionele jongerenwerkers in de gemeente, ambulante. Volgende maand is de bezetting weer compleet, ze hebben ook een goed systeem van rouleren bedacht zodat er altijd wel iemand buiten is, en het tienerhonk ook wat meer opengesteld kan worden. De collega's buiten werken dan ook nauw samen met die binnen.

Muziek verbindt: moeten de jongerenwerkers niet eens een muzikale activiteit organiseren? In Cayen gebeurt dat wel, vanaf 16 jaar. Je zou het hier juist met de jongere kinderen moeten doen. En je moet iemand hebben die de taal van de kinderen spreekt. De kinderen kunnen daar heel goed hun ei in kwijt. Op zich een heel goed idee natuurlijk, maar het moet ook niet te veel geld kosten voor de deelnemers. Er zijn tenslotte heel veel mensen met een laag inkomen in de ze wijk. Kan de gemeente daar met subsidie allicht iets in betekenen? Voorheen was er de muzikale activiteit Madhouse, in samenwerking met o.a. het RSG. Dat was heel succesvol, en gratis voor de deelnemers. Het zou jammer zijn als dat gestopt is, de PR vraagt dit na bij de gemeente.

De wijk moet door de mensen zelf omarmd worden. Dat geldt ook voor IJsselzand. Je moet je hier welkom voelen!

Hoofdpijn:

- Geeft de gemeente voldoende invulling aan de uitvoering van het sociaal beleid? NEE.
- Is de gemeente wel voldoende op de hoogte van de sociale problematiek in deze wijk? NEE.
- Er moet hier een spreekuur komen in de wijk. IJsselzand is toegankelijker dan het stadhuis. Spreekuur Sociaal Domein; met heldere communicatie vanuit de gemeente. Duidelijk maken waarover je vragen kunt stellen. En dat dan combineren met een gemeentelijke consultant, zichtbaar en aanspreekbaar in de wijk. Het moet iemand zijn die de buurt vertrouwt en kent.

Problemen in Plan Zuid: eenzaamheid, sociaal isolement. Ook: onbekendheid met Enkhuizen en Nederland bij statushouders/ allochtonen.

En hoe nu verder?

WelWonen meldt dat zij een paar maanden geleden al zijn begonnen in een aantal wijken met signalerende huisbezoeken. Eerst aangekondigd in een brief, daarna op de bonnefooi de huizen langs. En in gesprek. Bij 90% van de mensen kwam de welzijnswerker gewoon binnen, en had goede gesprekken. Er zijn gesprekstechnieken voor, hoe je zo'n gesprek aangaat. Je stelt vragen, je luistert, en vat na afloop samen wat er allemaal speelt met deze persoon. En zo kan je ook gericht vragen of er behoefte is aan hulp en welke dan.

Het is overigens vanuit WelWonen zeker de bedoeling dat de sociaal cultureel werkers de wijk in gaan en zichtbaarder worden! Zij juichen het langs de deuren gaan met vrijwilligers om in gesprek te gaan met de wijk zeker toe, ze gaan het idee graag uitwerken met de vrijwilliger die het aandroeg.

Welke taken/bevoegdheden/ vaardigheden zou de wijkconsultant/ sociaal raadsman moeten hebben?

- Sterk in doorverwijzen, goed op de hoogte van het aanbod aan hulp en ondersteuning.
- Overbruggen van culturele verschillen tussen bewoners in de wijk, beter begrip creëren en werken aan beter samenwerken en samenleven. Verbindingen leggen.
- Begeleiding en ondersteuning van voorbeeldfunctionarissen uit diverse culturen. Goed voorbeeld doet goed volgen.

Let op wat je van vrijwilligers verwacht. Niet iedereen kan en wil dezelfde taken aan. Dat er snel te veel wordt verwacht van vrijwilligers komt ook omdat het moeilijk is mensen te vinden.

Vluchtelingenwerk heeft een aantal keer een middag georganiseerd in IJsselzand, waarbij vluchtelingen hun burens uitnodigden om een maaltijd te delen. Daar waren heel wat burens bij. Met dat soort praktische, gezellige dingen kun je op een natuurlijke manier contacten stimuleren! Die middag was ook succesvol omdat de deelnemers zélf hun burens uitnodigden.

Er komt op vrijdagavond een spelletjesavond met klassieke gezelschapsspellen voor mensen van 30+ (scrabble, rummicup, etc.). De start is nogal low-key geweest, hopelijk gaat dit gaandeweg groeien.

Samenvatting:

- Consulentenschap gekoppeld aan een spreekuur, en gebruik dat om te leren wat er speelt in de wijk. En dat natuurlijk wel in samenwerking en overleg met WelWonen!
- Wie is 'De gemeente': gemeenteraad, college, of uitvoerende ambtenaren? Hier vooral te maken met uitvoerende ambtenaren. Er is bij de gemeente geen contactpersoon beschikbaar voor deze wijk. Tot 2005 was hier een wijkraad, waar o.a. welzijnswerk en wijkagent bij zaten. Is daar nu nog behoefte aan? Er is al een bewonerscommissie, maar die is vooral gericht op de sloop- en nieuwbouwplannen in de wijk. De gemeente is hier ook niet bij betrokken.
- Voor de toekomst ook: je moet de mensen die straks in de nieuwe woningen komen wonen, van goede informatie voorzien. Maak een informatiemap, en laat weten wat er is.
- Het oprichten van een wijkraad zou een goed idee zijn!
- Een aantal jaar geleden heeft het jongerenwerk een leuk initiatief georganiseerd: een buitenlandse buurvrouw nodigt een Nederlandse buurvrouw uit om samen iets leuks te doen, met de bus. Een heel goed plan, het herhalen waard!
- Kees Kramer, de welzijnswerker, is er voor mensen die in de stress zitten over de sloop- en nieuwbouwplannen. Of die op een andere manier ondersteuning nodig hebben. Wie iemand kent, die wel wat steun kan gebruiken, kan ze melden bij Kees.

De PR dankt iedereen hartelijk voor de aanwezigheid en vooral voor de inbreng en positieve insteek. Hier gaat de PR een goed advies over aan het college opstellen. De wijkconsulent is iemand die voor ons heel belangrijk zal zijn, en die weet wat er speelt in de wijk. Er zijn nog vacatures in de PR, wie wil mag zich aanmelden!

We komen over jaar terug om de resultaten te bespreken, en dan neemt iedereen die er nu is ook zijn burens mee!

Het verslag van deze avond is straks terug te lezen op www.enkhuizen.nl, hopelijk via de newsfeed op de site. Het is ook de bedoeling om er op de gemeentepagina van de Drom aandacht aan te besteden.